

Słownik pojęć

Ilekcioć w niniejszym zarządzeniu jest mowa o poniżej określonych pojęciach i definicjach należy przez to rozumieć:

1. ustawa VAT – ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r., poz. 1221, zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 846 i poz. 2024, z 2017 r. poz. 60, poz. 249 oraz z 2018 r. poz. 62, poz. 86 i poz. 650);
2. UOFP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 62 i poz. 1000);
3. UOR – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 62, poz. 398 i poz. 650);
4. KKS – ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2017 r., poz. 2226, zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 201);
5. OP – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800; zm.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2491, oraz z 2018 r. poz. 650, poz. 1000, poz. 1039 i poz. 1075);
6. DFP - ustawa z dnia z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1311; zm.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2110 oraz z 2018 r. poz. 1000);
7. PB - ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202; zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1276);
8. Ustawa centralizacyjna - ustawa z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnych Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U z 2018 r., poz. 280),
9. VAT – podatek od towarów i usług;
10. GMK – Gmina Miejska Kraków;
11. UMK – Urząd Miasta Krakowa;
12. Jednostka - jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego - Gminy Miejskiej Kraków, tj.: samorządowa jednostka budżetowa, samorządowy zakład budżetowy oraz Urząd Miasta Krakowa;
13. Jednostka centralna – Biuro Skarbnika Urzędu Miasta Krakowa prowadzące rozliczenie VAT na poziomie GMK;

14. Placówka oświatowa – samorządowe jednostki budżetowe będące jednostkami organizacyjnymi systemu oświaty, to jest: szkoły, przedszkola oraz inne placówki (np. schroniska młodzieżowe, bursy, placówki kształcenia ustawicznego, placówki artystyczne, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, biblioteki pedagogiczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne) dla których głównym źródłem prawa jest ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
15. Odsetki podatkowe – odsetki naliczane od zaległości podatkowych. Jest to równowartość dwukrotności podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego NBP oraz dwóch punktów procentowych, nie mniej jednak niż 8%.
- 1) Obniżoną stawkę odsetek za zwłokę w wysokości 50% stawki odsetek za zwłokę stosuje się w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:
 - a) złożenia prawnie skutecznej korekty deklaracji, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia upływu terminu do złożenia deklaracji;
 - b) zapłaty zaległości podatkowej w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty.
 - 2) Obniżoną stawkę odsetek za zwłokę w wysokości 50% stawki odsetek za zwłokę stosuje się także w przypadku zaliczenia nadpłaty lub zwrotu podatku, a także w razie potrącenia lub przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych w trybie określonym w art. 66 OP, na wniosek złożony w terminie 7 dni od dnia złożenia korekty deklaracji.
 - 3) Obniżonej stawki odsetek za zwłokę nie stosuje się w przypadku korekty deklaracji:
 - a) złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadkach gdy nie stosuje się zawiadomienia - po zakończeniu kontroli podatkowej;
 - b) złożonej po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej;
 - c) dokonanej w wyniku czynności sprawdzających.
 - 4) Podwyższona stawka odsetek za zwłokę w wysokości 150% stawki podstawowej. Stawkę tę będzie stosowało się jedynie do zaległości w podatku od towarów i usług w przypadku:
 - a) zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku ujawnionych przez organ podatkowy w toku kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego,
 - b) ujawnienia przez organ podatkowy w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego niezłożenia deklaracji, mimo ciężącego obowiązku oraz braku zapłaty podatku,
 - c) korekty deklaracji:
 - złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadkach gdy nie stosuje się zawiadomienia – po zakończeniu kontroli podatkowej,
 - dokonanej w wyniku czynności sprawdzających jeżeli kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku przekracza 25% kwoty należnej i jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847;

zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 650), obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu;

16. Rolnik ryczałtowy - rolnik dokonujący dostawy produktów rolnych, pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczący usługi rolnicze, korzystający ze zwolnienia od VAT, z wyjątkiem rolnika obowiązującego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
17. Produkty rolne - towary wymienione w załączniku nr 2 do ustawy VAT oraz towary wytworzone z nich przez rolnika ryczałtowego z produktów pochodzących z jego własnej działalności rolniczej przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym, leśnym i rybackim;
18. Mały podatnik - podatnik VAT:
 - 1) u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą VAT) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym, wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1 200 000 euro,
 - 2) prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu - jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą VAT) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 45 000 euro;przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1 000 zł;
19. Marża VAT - różnica pomiędzy kwotą należności, jaką ma zapłacić nabywca towarów lub usług, a ceną nabycia, – stosując procedurę marży VAT sprzedawca nalicza i odprowadza VAT tylko od marży, jaką naliczył sprzedając towar lub usługę, pomniejszonej o kwotę VAT. W tej sytuacji nie ma on możliwości odliczenia VAT naliczonego z faktury zakupu;
20. SOVAT – system informatyczny obsługujący konsolidację rozliczeń podatku VAT w Gminie Miejskiej Kraków;
21. Informacja częściowa VAT – pełen zestaw danych przekazywanych przez wszystkie Jednostki do Jednostki Centralnej – w zakresie danych objętych deklaracjami VAT – niezbędny do sporządzenia i przekazania deklaracji VAT GMK do Urzędu Skarbowego, a także w zakresie załączników, tj. dokumentów przewidzianych przepisami prawa, w tym w szczególności: VAT-UE, VAT-23, VAT-27;
22. Deklaracja VAT GMK – deklaracje, informacje oraz ich korekty sporządzane przez Jednostkę Centralną na podstawie informacji częściowych (oraz ich korekt), przekazywanych przez Jednostki, do których składania obowiązana jest GMK, jako podatnik podatku VAT na podstawie przepisów ustawy VAT, według wzorów określonych przez Ministra Finansów wraz z załącznikami, tj. dokumentami przewidzianymi przepisami prawa, w tym w szczególności: VAT-UE, VAT-23, VAT-27;
23. Plik JPK - Jednolity Plik Kontrolny (JPK, ang. Standard Audit File-Tax – SAF-T) - zbiór danych w postaci elektronicznej, tworzony na podstawie ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, zgodnie ze strukturą logiczną zamieszczoną w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Finansów;

24. Plik JPK_VAT_GMK – plik JPK sporządzony na podstawie przekazanych plików JPK_VAT Jednostek;
25. Plik JPK_VAT Jednostki – plik JPK oraz jego korekty, obejmujący ewidencje zakupu i sprzedaży VAT sporządzany przez Jednostki;
26. Media – obejmują dostawę takich towarów, jak: energia elektryczna, energia ciepła i energia gazowa (gaz przewodowy), a także świadczenie usług: telekomunikacyjnych, radiokomunikacyjnych, w zakresie rozprowadzania wody, w zakresie gospodarki ściekami oraz wywozu i unieszkodliwiania odpadów, sanitarnych i pokrewnych;
27. Podstawa opodatkowania – podstawa opodatkowania w rozumieniu art. 29a ustawy VAT;
28. VAT należny – kwota podatku VAT, określona na fakturze wystawionej przez podatnika. Jest to podatek obliczany od podstawy opodatkowania sprzedanych towarów i usług, który stanowi podstawę obliczenia zobowiązania podatkowego VAT. Podatnik ma jednak prawo pomniejszyć podatek należny o wartość VAT naliczonego, podlegającego odliczeniu.;
29. VAT naliczony (odliczenie) - to podatek VAT wynikający z otrzymanej faktury VAT dokumentującej nabycie towarów i usług związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą;
30. Stawka VAT - określony procentowo lub kwotowo wskaźnik służący obliczeniu należnej kwoty VAT;
31. Towary używane - ruchome dobra materialne nadające się do dalszego użytku w ich aktualnym stanie lub po naprawie, inne niż określone w art. 120 pkt 1-3 ustawy o VAT oraz inne niż metale szlachetne lub kamienie szlachetne;
32. Najem i dzierżawa na cele użytkowe - świadczenie usług na cele inne niż mieszkalne, podlegające opodatkowaniu właściwą stawką VAT;
33. Najem i dzierżawa na cele mieszkalne - świadczenie usług wyłącznie na cele mieszkaniowe, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt. 36 ustawy o VAT, zwolnione z opodatkowania podatkiem VAT;
34. Czynności mieszane - prowadzenie przez jednostkę działalności obejmującej jednocześnie czynności:
 - 1) zwolnione z opodatkowania VAT i opodatkowane VAT;
 - 2) niepodlegające opodatkowaniu VAT, zwolnione z opodatkowania VAT i opodatkowane VAT;
 - 3) niepodlegające opodatkowaniu VAT i opodatkowane VAT;
35. Tereny budowlane – to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
36. Pierwsze zasiedlenie – rozumie się przez to oddanie do użytkowania, w wykonaniu czynności podlegających opodatkowaniu, pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi budynków, budowli lub ich części, po ich:
 - 1) wybudowaniu lub
 - 2) ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej;

37. Budownictwo objęte społecznym programem mieszkaniowym – to obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych, oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12, a także obiekty sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie ex 1264 - wyłącznie budynki instytucji ochrony zdrowia świadczących usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgniarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych, z wyłączeniem:
- 1) budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m²,
 - 2) lokali mieszkalnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 150 m²;
38. Dostawa towarów używanych – rozumie się przez to dostawę towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego;
39. Obiekty budownictwa mieszkaniowego - rozumie się przez to budynki mieszkalne stałego zamieszkania sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 11;
40. Usługi pomocy społecznej – rozumie się przez to usługi pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz usługi określone w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, na rzecz beneficjenta tej pomocy, wykonywane przez:
- 1) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej,
 - 2) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę:
 - a) domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty posiadające zezwolenie wojewody,
 - b) placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
 - 3) placówki specjalistycznego poradnictwa,
 - 4) inne niż wymienione w pkt 1-3 placówki, zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku na podstawie zezwolenia wojewody, wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę,
 - 5) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
41. Pojazdy samochodowe – rozumie się przez to pojazdy samochodowe w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony;
42. Wydatki rzeczowe – sklasyfikowane w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf) wydatki zarówno bieżące jak i majątkowe niebędące wydatkami osobowymi. Przykładami wydatków rzeczowych jest zakup:
- 1) materiałów (np. krzesła i stoliki w szkole),
 - 2) środków żywności (np. w stołówce szkolnej),
 - 3) usług (np. remontowych, telefonicznych, komunalnych);
43. Rachunek IWM – generowany w systemie SOVAT, w oparciu o wytyczne funkcjonujące w rozliczeniach bankowych, indywidualny dla Jednostki rachunek

- bankowy, na który Jednostka dokonywać będzie wpłat podatku należnego VAT i odsetek;
44. Przypis – kwota określająca należność lub zobowiązanie, w tym podatkowe, które mogą wystąpić w odniesieniu do Urzędu Skarbowego, Jednostki Centralnej oraz Jednostki;
 45. Umowa dochodowa – umowa generująca dochody budżetowe;
 46. Umowa wydatkowa – umowa, na podstawie której dokonywane są wydatki budżetowe;
 47. Odwrotne obciążenie - procedura polegająca na przrzuceniu obowiązku rozliczania podatku VAT ze sprzedawcy na nabywcę towarów lub usług. Listę towarów dla transakcji krajowych, do których ma zastosowanie procedura odwrotnego obciążenia, zawiera załącznik nr 11 do ustawy o VAT, z zastrzeżeniem, że w przypadku dostaw towarów wymienionych w poz. 28-28c załącznika nr 11 do ustawy przepis stosuje się, jeżeli łączna wartość tych towarów w ramach jednolitej gospodarczo transakcji obejmującej te towary, bez kwoty podatku, przekracza kwotę 20 000 zł. Natomiast lista usług objętych procedurą odwrotnego obciążenia została umieszczona w załączniku nr 14 do ustawy. (art. 17 ust. 1 pkt 7)
 48. Jednolita gospodarczo transakcja - transakcja obejmująca umowę jeżeli w jej ramach występuje jedna lub więcej dostaw towarów, nawet jeżeli są one dokonywane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy. Za jednolitą gospodarczo transakcję uznaje się również transakcję obejmującą więcej niż jedną umowę, jeżeli okoliczności towarzyszące tej transakcji lub warunki, na jakich została ona zrealizowana, odbiegały od okoliczności lub warunków zwykle występujących w obrocie towarami.
 49. Import towarów - przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej (art. 2 ust.7);
 50. Eksport towarów (art. 2 ust.8) - dostawa towarów wysyłanych lub transportowanych z terytorium kraju poza terytorium Unii Europejskiej przez:
 - a) dostawcę lub na jego rzecz, lub
 - b) nabywcę mającego siedzibę poza terytorium kraju lub na jego rzecz, z wyłączeniem towarów wywożonych przez samego nabywcę do celów wyposażenia lub zaopatrzenia statków rekreacyjnych oraz turystycznych statków powietrznych lub innych środków transportu służących do celów prywatnych jeżeli wywóz towarów poza terytorium Unii Europejskiej jest potwierdzony przez właściwy organ celny określony w przepisach celnych;
 51. Import/”eksport” usług - świadczenie usług, z tytułu wykonania których podatnikiem jest usługobiorca, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4; (art. 2 ust.9)
Aby zakup usługi mógł zostać uznany za import usług, niezbędne jest spełnienie następujących warunków:
 - a) miejscem świadczenia stosownie do przepisów ustawy o podatku od towarów i usług lub rozporządzenia jest terytorium Polski;
 - b) usługodawcą musi być podatnik mający siedzibę lub miejsce zamieszkania albo pobytu poza terytorium Polski, niezależnie od tego, czy na terenie Wspólnoty, czy też poza jej terytorium;

- c) usługobiorcą jest osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna mająca siedzibę lub miejsce zamieszkania albo pobytu na terytorium Polski, zobowiązana do rozliczania w polskim urzędzie skarbowym;
 - d) usługodawca nie rozliczył w Polsce podatku należnego z tytułu wykonanej usługi na rzecz usługobiorcy (z Polski);
52. Krótkoterminowy wynajem środków transportu - posiadanie środka transportu lub korzystanie z niego przez okres nieprzekraczający 30 dni, a w przypadku jednostek pływających - przez okres nieprzekraczający 90 dni;
53. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT) - wywóz towarów z kraju na rzecz podatnika prowadzącego działalność gospodarczą na terenie innego państwa znajdującego się na terenie Unii Europejskiej, w wyniku którego następuje przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel;
54. Wewnątrzwspólnotowa transakcja trójstronna (WTT) (art. 135) - to transakcja, w której są spełnione łącznie następujące warunki:
- a) trzech podatników VAT zidentyfikowanych na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych w trzech różnych państwach członkowskich uczestniczy w dostawie towaru w ten sposób, że pierwszy z nich wydaje ten towar bezpośrednio ostatniemu w kolejności, przy czym dostawa tego towaru jest dokonana między pierwszym i drugim oraz drugim i ostatnim w kolejności,
 - b) przedmiot dostawy jest wysyłany lub transportowany przez pierwszego lub też transportowany przez drugiego w kolejności podatnika VAT lub na ich rzecz z terytorium jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego;
55. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT) - transakcja, w której dochodzi do nabycia prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz;
56. Nadużycie prawa - dokonanie czynności, podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT, wymienionych poniżej:
- a) odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju,
 - b) eksport towarów,
 - c) import towarów na terytorium kraju,
 - d) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju,
 - e) wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów,
- w ramach transakcji, która pomimo spełnienia warunków formalnych ustanowionych w przepisach ustawy o podatku VAT, miała zasadniczo na celu osiągnięcie korzyści podatkowych, których przyznanie byłoby sprzeczne z celem, któremu służą te przepisy ustawy.
57. Podzielona płatność (Split Payment) – mechanizm uiszczenia zapłaty za fakturę, polegający na wybraniu, przez nabywcę, takiego sposobu zapłaty, co oznacza iż Bank kwotę wynikającą z faktury przekaże w następujący sposób: kwotę brutto, wynikającą z faktury na rachunek V i automatycznie wskazaną kwotę podatku VAT na rachunek VAT.

58. Rachunek V – rachunek bankowy do którego został utworzony (przypisany) rachunek VAT.
59. Rachunek VAT – rachunek utworzony (przypisany) do Rachunku V, rachunek na którym mogą znajdować się środki finansowe wynikające wyłącznie z zastosowania przez Kontrahenta mechanizmu podzielonej płatności;
60. Inwestycja – środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, zakupy inwestycyjne, związane z realizacją danego przedsięwzięcia;
61. Jednostka Realizująca – jednostka, która realizuje Inwestycję;
62. Jednostka Użytkująca - jednostka, która użytkuje lub będzie użytkować Inwestycję.